

SIKKERHETS DATABLAD

I samsvar med 453/2010 og 1272/2008

(Alle henvisninger til EUs regelverk og direktiver er forkortet til bare nummerbetegnelse)

Utgitt 2012-12-07

SEKSJON 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / BLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

1.1. Identifikasjon av stoffet eller stoffblandingen

Handelsnavn

MAS RESIN

1.2. Relevant identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruk det frarådes mot

Identifiserte bruksområder

Epoksyharpiks

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firma

Båtbyggeriet Tunarps Kvarn AB

Tunarps Kvarn 1

SE-56042 SANDHEM

Telefon

+46 731 83 43 77

E-Post

bjorn@batbyggeriet.eu

Offisiell norsk oversettelse av forordning 453/2010 foreligger ikke til dags dato. Ifølge melding fra Klima- og forurensningsdirektoratets REACH-hjelp benyttes overskrifter og underoverskrifter fra svensk utgave (markert med *). Endringer gjøres ved første oppdatering etter at offisiell norsk oversettelse foreligger.

1.4. Nødnummer

I nødsfall, kontakt giftinformasjon: 22 59 13 00; Medisinsk nødhjelp: tel 113; brann: 110; Politi: 112

Ikke akutt giftinformasjon: <http://helsenorge.no/Helseogsunnhet/Giftinformasjon/Sider/default.aspx>

SEKSJON 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering etter 1272/2008

Etsende/irriterende for huden (Kategori 2)

Øyeirritasjon (Kategori 2)

Kan forårsake en allergisk hudreaksjon (kategori 1)

Mistenkes å forårsake genetiske defekter (kategori 2)

Giftig for vannlevende organismer med langtidseffekter (kategori Cron 2)

Klassifisering etter 1999/45/EG

arvestoffskadelig Mutagenkategori 3, irriterende, allergifremkallende ved hudkontakt, giftig i vannmiljø.

2.2. Etikettinformasjon

Etikettinformasjon enligt 1272/2008

Farepiktogrammer

Signalord

Advarsel

Faresetninger

H315

Irriterer huden

H317

Kan utløse en allergisk hudreaksjon

H319

Gir alvorlig øyeirritasjon

H341

Mistenkes å kunne gi genetiske skader

H411

Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann

Sikkerhetssetninger

P102

Oppbevares utilgjengelig for barn

P201

Innhent særskilt instruks før bruk

P273	Unngå utslipp til miljøet
P281	Bruk påkrevd personlig verneutstyr
P308+P313	Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp
P501	Innhold og beholder leveres til autoriserte avfallshånderingsanlegg

Etikettinformasjon enligt 1999/45/EG

Se Avsnitt 16.

2.3 Andre farer

Inneholder epoksyforbindelser. Se informasjon fra produsenten.

SEKSJON 3: SAMMENSETNING / OPPLYSNING OM INNHOLDSSTOFFER

Dette produktet består av en homogen væskeblanding.

3.2. Blandinger

Merk at tabellen viser kjente farer for ingrediensene i ren form. Farene reduseres eller elimineres når de blandes eller spes ut, se Avsnitt 16d.

Bestanddel	Klassifisering	Konsentrasjon
ARALDITE 502		
CAS-Nr	25068-38-6	60 - 100%
EG-nummer	500-033-5	
Indeksnummer	603-074-00-8	
Skin Irrit 2, Eye Irrit 2, Skin Sens 1, Aquatic Chronic 2; H315, H319, H317, H411		
Xi N; R36/38 R43 R51/53		
OXIRAN MONO((C12-14-ALKYLOXI)METYL)DERIVAT		
CAS-Nr	68609-97-2	5 - 10%
EG-nummer	271-846-8	
Indeksnummer	603-103-00-4	
Skin Irrit 2, Eye Irrit 2, Skin Sens 1; H315, H319, H317		
Xi; R38 R43		
((o-TOLYLOXI)METYL)OXIRAN		
CAS-Nr	2210-79-9	3 - 7%
EG-nummer	218-645-3	
Indeksnummer	603-056-00-X	
Muta 2, Skin Sens 1, Aquatic Chronic 2, STOT SE 2, Skin Irrit 2, Eye Irrit 2; H341, H317, H411, H371, H315, H319		
Xn N; R38 R43 Mut3 R68 R51/53		
POLY(PHENYL GLYCIDYL ETHER)-CO-FORMALDEHYD		
CAS-Nr	28064-14-4	3 - 7%
EG-nummer	608-164-0	
Skin Irrit 2, Eye Irrit 2, Skin Sens 1, Aquatic Chronic 2; H315, H319, H317, H411		
Xi N; R36/38 R43 R51/53		
9-OCTADECENOIC ACID, 12-(2-OXIRANYLMETHOXY)-, 1,2,3-PROPANETRIYL ESTER, HOMOPOLYMER		
CAS-Nr	74398-71-3	3 - 7%
Skin Sens 1; H317		
Xi; R43		

Forklaringer til ingrediensene og merkingen er angitt i Avsnitt 16e. Offisielle forkortelser er skrevet med normal stil. Med kursiv stil angis spesifikasjoner og/eller kompletteringer som har blitt brukt ved beregning av blandingens klassifisering, se Avsnitt 16b.

SEKSJON 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt

Ved minste tvil eller om symptom gjenstår, søk lege.

Ved innånding

Kontakt lege, selv uten umiddelbare symptomer. Forebyggende behandling for allergisk sjokk må starte umiddelbart.

Ved øyekontakt

Skyll øyeblikkelig med temperert vann 15 -20 min. med helt åpne øyne. Om symptom gjenstår, søk lege.

Ta bort faste partikler.

Ved hudkontakt

Normal vask av huden anses som nok. Om symptom allikevel forekommer, kontakt lege.

Ta av forurensede klær.

Ved svelging

Skyll først munnen nøye med mye vann men SVELG IKKE; Drikk minst en halv liter vann og kontakt lege. IKKE breknings.

4.2. Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Informasjon om symptomer er ikke entydige eller mangler for dette produktet.

4.3. Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling som eventuelt er nødvendig

Symptomatisk behandling.

SEKSJON 5: TILTAK VED BRANNSLUKNING

5.1. Slukkingsmidler

Egnet brannslukningsmiddel

Slukkes med vanndamp, pulver, karbondioksid eller alkoholbestandig skum.

Slukkingsmidler som av sikkerhetsmessige grunner ikke skal brukes

Skal ikke slukkes med vann med høyt trykk.

5.2. Særlige eksponeringsfarer som skyldes selve stoffet eller stoffblandingen

Brenner under utvikling av røyk som inneholder skadelige gasser (kulloksid og kulldioksid), og ved ufullstendig forbrenning, aldehyder og andre giftige, skadelige, irriterende eller farlige stoffer.

Merk at slukkevannet kan inneholde giftige eller på annen måte skadelige stoffer.

5.3. Særlig verneutstyr for brannslukkingsmannskaper

Beskyttende tiltak med hensyn til andre materialer ved brann.

Ved brann, bruk uavhengig pusteapparat.

SEKSJON 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Støvfilter IIB (P2) kan behøves.

Bruk heldekkende vernedrakt ved sanering av større utslipp.

Ved utslipp i råvann eller drikkevann, ta umiddelbart kontakt med redningsvesenet, telefon 22 591300.

Unnvik inhalering samt kontakt med hud og øyne.

6.2. Miljømessige forholdsregler

Unngå utslipp til jord, vann eller luft.

Forhindre utslipp til kloakksystemet.

Innehold utslipp slik at den ikke kommer inn i brønner eller i jorden.

6.3. Metoder for opprydding og rengjøring

Suge opp væsken i inert materiale f. eks. Vermikulit, samle siden stoffet til disposisjon.

Spyl rent med store mengder (50-100 volumer) med vann. Tørk deretter opp.

Rester etter sanering er farlig avfall. Kontakt kommunens sanitære tjeneste for detaljer. Vis dette sikkerhetsdatablad.

6.4. Referanse til andre seksjoner

For valg av hansker, se Rubrikk 8.

SEKSJON 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Arbeide med farlige stoffer bør utføres i avtrekksskap ellers i lempelige vel ventilerte plasser.

Produktet ska oppbevares slik at risiko for menneskers helse eller miljøet forhindres. Unngå kontakt med mennesker og dyr og slipp ikke produktet i følsom miljø.

Oppbevares i vel tilsluttet originalforpakning.

Hold dette produktet separert fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr.

Spis, drikk og røyk ikke i rommet der dette produktet håndteres.

Arbeid slik at spill blir forhindret. Hvis spill forekommer se Avsnitt 6 i dette sikkerhetsdatablad.

Unngå utslipp til land, luft og vann.

Rådfør med den kommunale kloakkrenseanlegg om begrensning av utslipp til kloakksystemet.

7.2. Særlig utforming av lagringsrom eller -beholdere inklusiv uforlikelige materialer

Lagres ikke over normal romtemperatur.

Håndteres i rom med modern ventilasjonsstandard.

Oppbevares i godt ventilert skap, ikke over øynehøyde.

Nøddusj og øyneskylling skal finnes på arbeidsplassen.

7.3 Særlig(e) bruksområde(r)

Ikke aktuelt.

SEKSJON 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

8.1.1 Nasjonale grenseverdier,

Alle ingredienser (se pkt. 3) savner hygieniske grenseverdier.

8.2 Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

For forebygging av yrkesrisiko i samsvar med EØS-direktiv 89/391, 98/24 og 2004/37 og nasjonal arbeidslovgivning må vurderes både de generelle helsefare og at dette produktet inneholder kreftfremkallende og/eller arvestoffskadelige stoffer, se punkt 2, 3 og 11. Øyebeskyttelse bør anvendes ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

Bruk vernehansker av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller konsultere arbeidsmedisinsk ekspert for alternative materiale. Vis dette sikkerhetsdateblad.

Arbeid uten vernehansker bør kun skje ved håndtering av svært små mengder.

Velg mekanisk slitestyrke med hensyn til arbeidsoppgavens type i henhold til merkingen med tilsvarende piktogram med fire sifre som viser motstand mot oppskraping, kutting, opprivning og punktering, der 1 er verst og 4 eller 5 er best.

Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.

Gassmaske med filter A (brun) eller støvfilter IIB (P2) kan behøves.

For begrensning av miljøeksponering, se Avsnitt 12.

SEKSJON 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Utseende	Form: væske Farge: lys gul
b) Lukt	Ikke aktuelt
c) Luktterskel	Ikke aktuelt
d) pH	Ikke aktuelt
e) Smeltepunkt	Ikke aktuelt
f) Kokepunkt/kokeområde	Ikke aktuelt
g) Flammepunkt	> 93°C
h) Fordampingshastighet	Ikke aktuelt
i) Antennelighet (fast, gass)	Ikke aktuelt
j) Øvre/nedre antendelse- eller eksplosjonsgrense	Ikke aktuelt
k) Damptrykk	Ikke aktuelt
l) Dampdensitet	Ikke aktuelt
m) Relativ tetthet	1,03 kg/L
n) Løselighet	Vannløselighet Uoppløselig(<0.001%)
o) Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Ikke aktuelt
p) Selvantenningsstemperatur	Ikke aktuelt
q) Nedbrytningstemperatur	Ikke aktuelt
r) Viskositet	Ikke aktuelt
s) Eksplosjonsegenskaper	Ikke aktuelt
t) Oksidasjonsegenskaper	Ikke aktuelt

9.2 Annen informasjon

Ingen informasjon tilgjengelig

SEKSJON 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Produktet inneholder ingen stoffer som kan forårsake farlige reaksjoner under normale håndterings- og bruksforhold.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale lagrings- og bruksforhold.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ikke angitt

10.4. Forhold som skal unngås

Beskyttes mot varme.

10.5 Materialer som skal unngås

Unngå kontakt med syrer.

Unngå sterke baser og oksidasjonsmidler.

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Ikke angitt

SEKSJON 11: TOKSIKOLOGISK INFORMASJON

11.1. Toksikologisk informasjon

Generel eller uspesifikk toksisitet

Merk at produktet er eller inneholder en mutagen.

Merk at produktet er eller inneholder allergifremkallende stoff(er).

Merk at produktet er eller inneholder miljøfarlig(e) stoff(er).

akutte virkninger

Ikke klasset som akutt giftig stoff.

Giftighet ved gjentatt dose

Stoffet er skadelig ved langvarig eksponering.

CMR-virkninger

Mutagen effekt kan ikke utelukkes.

Sensibilisering

Eksem (atopisk eller ukjent type) kan forekomme.

Allergifremkallende stoff.

Etsende og irriterende effekter

Stoffet er kraftig irriterende på hud, øyne og slimhinner.

Synergisme og antagonisme

Forsterker allergirisikoen hos andre stoffer.

Virkninger på menneskelig mikroflora

Skadelige effekter på menneskets mikroflora ikke er ekskludert.

Relevant toksikologiske egenskaper

ARALDITE 502

LD50 Oral rotte > 10000 mg/kg

POLY(PHENYL GLYCIDYL ETHER)-CO-FORMALDEHYD

LD50 Oral rotte > 2000 mg/kg

LD50 Dermal rotte > 2000 mg/kg

SEKSJON 12: MILJØOPPLYSNINGER

12.1. Toksisitet

ARALDITE 502

LC50 regnbueørret (*Oncorhynchus mykiss*) 96h > 1,5 mg/L

EC50 Stor dafnie (*Daphnia magna*) 24h > 1,1 mg/L

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Produktet er ikke nedbrytbart.

12.3. Bioakkumulasjonspotensial

Informasjon om bioakkumulering savnes, men det er ikke grunn att frykte dette.

12.4. Mobilitet i jord

Produktet er ikke løselig i vann.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

Ingen kjemikaliesikkerhetsrapport har blitt utført.

12.6. Andre skadevirkninger

Ikke angitt

SEKSJON 13: FJERNING AV AVFALL

13.1. Egnede metoder for disponering av avfall

Avfallshåndtering for produktet

Produktet er miljøfarlig og avfall skal, hvis den ikke behandles for å eliminere denne risikoen, anses som farlig gods.

Ta også hensyn til lokale regler for avfallshåndtering.

Se også Avfallsforskriften (FOR-2004-06-01-930).

Klassifisering i henhold 2006/12

Anbefalt avfallskode: 20 01 27 Maling, trykkfarger, klebemidler og harpikser som inneholder farlige stoffer.

Gjenvinning av produktet

Dette produkt gjenvinnes normalt ikke.

SEKSJON 14: TRANSPORTINFORMASJON

Dette produktet forventes kun å transporteres på vei eller med tog og er derfor kun vurdert ifølge regelverkene ADR/RID. Skulle annen transportmetode bli aktuell, ta kontakt med utgiveren av dette sikkerhetsdatabladet.

14.1. FN-nummer

3082

14.2. Forsendelsesnavn

MILJØFARLIG STOFF, FLYTENDE, N.O.S.

14.3. Klasse

Klasse

9: Forskjellige farlige stoffer og gjenstander

Klassifiseringskode

M6:

Sekundærfare (IMDG)

Etiketter

14.4 Emballasjegruppe

Emballasjegruppe: III

14.5 Miljøfarer

Se Rubrikk 2 og 12.

14.6. Spesielle forholdsregler for bruker

Tunnelrestriksjoner

Tunnelkategori: E.

14.7. Transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke aktuelt

14.8 Annen transportinformasjon

Transportkategori: 3; Høyeste totale mengde per transportenhet 1000 kg eller liter.

SEKSJON 15: OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1. Forskrift/regelverk om stoff eller blanding i forhold til sikkerhet, helse og miljø

Herdeplast kan skade helsen din. Arbeitstilsynet Best nr 377

15.2. Kjemisk sikkerhetsvurdering

Vurdering og kjemikaliesikkerhetsrapport henhold til 1907/2006 Vedlegg I er ennå ikke gjort.

SEKSJON 16: ANDRE OPPLYSNINGER

16a. Informasjon om hvilke endringer som er gjort av den forrige versjonen

Revisjoner av dokumentet

Dette er den første utgave.

16b. Forklaring av forkortelser i sikkerhetsdatabladet

Fulltekst for koder for fareklasse og kategori er nevnt i Avsnitt 3

<i>Combust Liq</i>	Brennbar væske med flammepunkt > 93 °C
Skin Irrit 2	Etsende/irriterende for huden (Kategori 2)
Eye Irrit 2	Øyeirritasjon (Kategori 2)
Skin Sens 1	Kan forårsake en allergisk hudreaksjon (kategori 1)
Aquatic Chronic 2	Giftig for vannlevende organismer med langtidseffekter (kategori Cron 2)
<i>No phys haz</i>	Ikke-tilordnet fysisk fare
Muta 2	Mistenkes å forårsake genetiske defekter (kategori 2)
STOT SE 2	Spesifikk organotoksitet - enkelt eksponering (kategori 2)

Detaljert definisjon av farene som nevnt i punkt 2

Skin Irrit 2

Et eller flere kriterier 1-3 for hudirritasjon foreligger

Eye Irrit 2

Hvis et stoff når det appliseres i øyet på et dyr fremkaller følgende positive reasjoner hos minst 2 av 3 testede dyr: - hornhinneopasitet ≥ 1 og/eller - iritt ≥ 1 , og/eller - konjunktival rødhet ≥ 2 og/eller - konjunktivalt ødem (kemose) ≥ 2 beregnet som middelverdier etter en bedømmelse ved 24, 48 og 72 timer etter at testmaterialet har blitt applisert, og som helt går tilbake innen en observasjonsperiode på 21 dager

Skin Sens 1

Stoffer skal klassifiseres som sensibiliserende (kategori 1) hvis: i) det finnes humane data som viser at stoffet kan forårsake sensibilisering hos et betydelig antall individer, eller ii) det finnes positive resultater fra et relevant dyreforsøk
Konsentrasjonsgrensen 0,1 % for elisitering brukes for de spesielle merkingskravene i 1272/2008 Avdeling 2.8 som er beregnet til å beskytte individer som allerede har blitt sensibilisert

Muta 2

Stoffer som gir grunn til bekymring for mennesker på grunn av at de eventuelt kan forårsake arvelige mutasjoner i menneskelige kjønnsceller Klassifisering i kategori 2 baseres på - positive dokumenter fra forsøk på pattedyr og/eller i visse tilfeller fra in vitro-forsøk, som kommer fra - in vivo-test på pattedyr vedrørende mutagenitet i somatiske celler, eller - andre in vivo-test vedrørende genotoksitet i somatiske celler som støttes av positive resultat fra in vitro-forsøk vedrørende mutagenitet. Merknad: stoffer som er positive i in vitro-forsøk vedrørende mutagenitet hos pattedyr, og som også oppviser kjemisk strukturaktivitetsforhold til kjente kjønnsellemutagener

Aquatic Chronic 2

Fare for skadelige langtidseffekter for vannmiljøet: 96 h LC50 (for fisk) >1 til ≤ 10 mg/l og/eller 48 h EC50 (for krepsdyr) >1 til ≤ 10 mg/l og/eller 72 eller 96 h ErC50 (for alger eller andre vannvekster) >1 til ≤ 10 mg/l og stoffet er ikke hurtig nedbrytbart og/eller den eksperimentelt fastsatte BCF ≥ 500 (eller hvis verdien på BCF mangler, bruk log Kow ≥ 4), så lenge NOEC-verdiene for kronisk toksitet ikke er > 1 mg/l

Forklaringer til forkortelser i avsnitt 14

ADR Europeisk avtale vedrørende internasjonal transport av farlig gods på vei

RID Reglementet for internasjonal transport av farlig gods med tog

Tunnelrestriksjonskode: E; Passasje forbudt gjennom tunneler av kategori E.

Transportkategori: 3; Høyeste totale mengde per transportenhet 1000 kg eller liter.

16c. Kildene til de viktigste data brukt ved utarbeidningen av sikkerhetsdatabladet

Datakilder

Primærdata for beregning av farene har først og fremst blitt hentet fra den offisielle europeiske klassifikasjonslisten, 1272/2008 Vedlegg I, oppdatert til 2012-12-13.

Der slike oppgaver mangler, ble det i andre hånd brukt den dokumentasjonen som ligger til grunn for den offisielle klassifiseringen, f.eks. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hånd ble informasjonen fra ansette internasjonale kjemikalieforetak brukt, og i fjerde fra annen tilgjengelig informasjon, f.eks. fra andre leverandørers sikkerhetsdatablader eller fra ideelle organisasjoner, der en ekspertbedømmelsen har blitt foretatt av kildens troverdighet. Hvis pålitelig informasjon ikke finnes til tross for dette, har farene blitt bedømt av ekspertise på grunnlag av kjente farer fra lignende stoffer, der prinsippene i 1907/2006 og 1272/2008 har blitt fulgt.

Fulltekst for forskrifter som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet

- 453/2010 Kommissjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1907/2009 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier (REACH)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006
- 1999/45/EG Europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/45/EF av 31. mai 1999 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlige stoffblandinger

- 89/391 Europaparlaments- og rådsdirektiv 89/391/EF
 98/24 Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/24/EF
 2004/37 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/37/EF
 2006/12 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/12/EF av 5. april 2006
 1907/2006 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF Vedlegg I

16d. Metoder for å evaluere opplysningene i henhold til 1272/2008 Artikkel 9 brukt i klassifiseringen

Beregningen av farene med denne blandingen er gjort som en samveid bedømmelse med hjelp av en ekspertbedømmelse i samsvar med 1272/2008 Vedlegg I, der all tilgjengelig informasjon som kan ha betydning for å fastsette farene med blandingen veies sammen, og i samsvar med 1907/2006 Vedlegg XI.

16e. Lister over relevante R-setninger, faresetninger og sikkerhetssetninger

Fulltekst for risikoseksetninger under Avsnitt 3

- R36/38 Irriterer øynene og huden
 R43 Kan gi allergi ved hudkontakt
 R51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
 R38 Irriterer huden
 Mut3 Gir grunn til bekymring fordi de kan føre til arvelige mutasjoner i kjønnsceller hos mennesker
 R68 Mulig fare for varig helseskade

Fulltekst for faresetninger henhold til GHS/CLP under Avsnitt 3

- H315 Irriterer huden
 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon
 H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon
 H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann
 H341 Mistenkes å kunne gi genetiske skader
 H371 Kan forårsake organskader

16f. Råd om passende opplæring for ansatte for å beskytte menneskers helse og miljøet

Advarsel for feil bruk

Dette produktet kan forårsake skade ved feil bruk. Framstilleren, distributøren eller leverandøren er ikke ansvarlig for skader som skyldes bruk annet enn som produktet er ment.

Annen relevant informasjon

Etikettinformasjon enligt 1999/45/EG

Faresymbol

R-setninger

- R68 Mulig fare for varig helseskade
 R36/38 Irriterer øynene og huden
 R43 Kan gi allergi ved hudkontakt
 R51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

S-setninger

- S2 Oppbevares utilgjengelig for barn
 S36/37 Bruk egnede verneklær og vernehansker
 S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

Informasjon om dokumentet

Dette sikkerhetsdatablad er utstedt av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.

SIKKERHETS DATABLAD

I samsvar med 453/2010 og 1272/2008

(Alle henvisninger til EUs regelverk og direktiver er forkortet til bare nummerbetegnelse)

Utgitt 2012-12-07

SEKSJON 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / BLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

1.1. Identifikasjon av stoffet eller stoffblandingen

Handelsnavn

MAS SLOW

1.2. Relevant identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruk det frarådes mot

Identifiserte bruksområder

Aktivator

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firma

Båtbyggeriet Tunarps Kvarn AB

Tunarps Kvarn 1

SE-56042 SANDHEM

Telefon

+46 731 83 43 77

E-Post

bjorn@batbyggeriet.eu

Offisiell norsk oversettelse av forordning 453/2010 foreligger ikke til dags dato. Ifølge melding fra Klima- og forurensningsdirektoratets REACH-hjelp benyttes overskrifter og underoverskrifter fra svensk utgave (markert med *). Endringer gjøres ved første oppdatering etter at offisiell norsk oversettelse foreligger.

1.4. Nødnummer

I nødsfall, kontakt giftinformasjon: 22 59 13 00; Medisinsk nødhjelp: tel 113; brann: 110; Politi: 112

Ikke akutt giftinformasjon: <http://helsenorge.no/Helseogsunnhet/Giftinformasjon/Sider/default.aspx>

SEKSJON 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering etter 1272/2008

Akutt giftighet (Kategori 4 hud)

Akutt giftighet (Kategori 4 svelging)

Akutt giftighet (Kategori 4 damp)

Etsende (kategori 1B)

Kan forårsake en allergisk hudreaksjon (kategori 1)

Misstenkt reproduksjonstoksicitet (Kategori 2, virkninger og opptaksvei ukjent)

Giftig for vannlevende organismer med langtidseffekter (kategori Cron 2)

Klassifisering etter 1999/45/EG

reproduksjonsskadelig Reproduksjonskategori 3, etsende, allergifremkallende ved hudkontakt, giftig i vannmiljøen.

2.2. Etikettinformasjon

Etikettinformasjon enlig 1272/2008

Farepiktogrammer

Signalord

Fare

Faresetninger

H302

Farlig ved svelging

H312

Farlig ved hudkontakt

H314

Gir alvorlige etseskader på hud og øyne

H317

Kan utløse en allergisk hudreaksjon

H332

Farlig ved innånding

H361

Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen eller gi fosterskader

H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann
Sikkerhetssetninger	
P102	Oppbevares utilgjengelig for barn
P201	Innhent særskilt instruks før bruk
P273	Unngå utslipp til miljøet
P281	Bruk påkrevd personlig verneutstyr
P308+P313	Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp
P333+P313	Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp
P501	Innhold og beholder leveres til autoriserte avfallshånderingsanlegg

Etikettinformasjon enligt 1999/45/EG

Se Avsnitt 16.

2.3 Andre farer

Ikke aktuelt.

SEKSJON 3: SAMMENSETNING / OPPLYSNING OM INNHOLDSSTOFFER

Dette produktet består av en homogen væskeblanding.

3.2. Blandinger

Merk at tabellen viser kjente farer for ingrediensene i ren form. Farene reduseres eller elimineres når de blandes eller spes ut, se Avsnitt 16d.

Bestanddel	Klassifisering	Konsentrasjon
BENZYL ALCOHOL		
CAS-Nr	100-51-6	30 - 60%
EG-nummer	202-859-9	
Indeksnummer	603-057-00-5	
1,3-BIS(AMINOMETHYL)CYCLOHEXANE		
CAS-Nr	2579-20-6	15 - 30%
	Acute Tox 4oral, Skin Corr 1B, Skin Sens 1; H302, H314, H317 C; R22 R34 R43	
CYCLOHEXANEMETHANAMINE		
CAS-Nr	38294-64-3	15 - 30%
EG-nummer	500-101-4	
	Acute Tox 4dermal, Acute Tox 4oral, Skin Corr 1B, Skin Sens 1, Aquatic Chronic 2; H312, H302, H314, H317, H411 C N; R21/22 R34 R43 R51/53	
(+)-5-AMINO-1,3,3-TRIMETHYLCYCLOHEXANEMETHYLAMINE		
CAS-Nr	2855-13-2	15 - 30%
EG-nummer	220-666-8	
Indeksnummer	612-067-00-9	
	Acute Tox 4dermal, Acute Tox 4oral, Skin Corr 1B, Skin Sens 1, Aquatic Chronic 3; H312, H302, H314, H317, H412 C; R21/22 R34 R43 R52/53	
4-NONYLPHENOL BRANCHED		
CAS-Nr	84852-15-3	5 - 10%
EG-nummer	284-325-5	
Indeksnummer	601-053-00-8	
	Acute Tox 4oral, Skin Corr 1B, Repr 2, Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1; M = 1; H302, H314, H361, H400, H410 C N; R22 R34 Repr3 R62 Repr3 R63 R50/53	

Forklaringer til ingrediensene og merkingen er angitt i Avsnitt 16e. Offisielle forkortelser er skrevet med normal stil. Med kursiv stil angis spesifikasjoner og/eller kompletteringer som har blitt brukt ved beregning av blandingens klassifisering, se Avsnitt 16b.

SEKSJON 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt

legg personen i sideleie hvis han er bevisstløs eller omtåket.

Aldri forlate en skadet person alene. Situasjonen kan hurtig bli verre, noen ganger flere timer etter forgiftning.

Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

Skyll umiddelbart utsatte kroppsdeler med rikelig med vann. Hvis skaden er stor som en hand eller større eller hvis produktet kom i ansiktet før personen umiddelbart til sykehus.

Ved innånding

La den skadede hvile på varm plass med frisk luft eller syregass og før snarest til sykehus.

Ved øyekontakt

Ta bort faste partikler.

Skyll øyeblikkelig med temperert vann 15 -20 min. med helt åpne øyne. Om symptom gjenstår, søk lege.

Om mulig, ta øyeblikkelig ut eventuelle kontaktlinser.

Viktig! Skyll også under transporten til sykehus(øyelege).

Ved hudkontakt

Ta av forurensede klær.

Vask med rikelig med vann og kontakt lege.

Ved svelging

Skyll først munnen nøye med mye vann men SVELG IKKE; Drikk minst en halv liter vann og kontakt lege. IKKE brekninger.

4.2. Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Risiko for aspirasjon med kjemisk lungebetennelse som konsekvens. Etsesår.

4.3. Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling som eventuelt er nødvendig

Symptomatisk behandling.

SEKSJON 5: TILTAK VED BRANNSLUKNING

5.1. Sløkkingsmidler

Egnet brannslukkningsmiddel

Slukkes med vanddamp, pulver, karbondioksid eller alkoholbestandig skum.

Sløkkingsmidler som av sikkerhetsmessige grunner ikke skal brukes

Skal ikke slukkes med vann med høyt trykk.

5.2. Særlige eksponeringsfarer som skyldes selve stoffet eller stoffblandingen

Brenner under utvikling av røyk som inneholder skadelige gasser (kulloksid og kulldioksid), og ved ufullstendig forbrenning, aldehyder og andre giftige, skadelige, irriterende eller farlige stoffer.

Ved kontakt med metall dannes hydrogengass som kan utvikle eksplosiv blanding med luft.

Merk at sløkevannet kan inneholde giftige eller på annen måte skadelige stoffer.

5.3. Særlig verneutstyr for brannsløkkingsmannskaper

Beskyttende tiltak med hensyn til andre materialer ved brann.

Ved brann, bruk uavhengig pusteapparat.

Ved brann, bruk dress, som beskytter mot etsende stoffer.

SEKSJON 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Gassmaske med filter B (grå) eller støvfilter Iib (P2) kan behøves.

Bruk heldekkende vernedrakt ved sanering av større utslipp.

Ved utslipp i råvann eller drikkevann, ta umiddelbart kontakt med redningsvesenet, telefon 22 591300.

Unnvik inhalering samt kontakt med hud og øyne.

Ved små utslipp < 5 kg Utrøm området og ventiler bort dampen.

Observer at spylevannet kan være etsende.

6.2 Miljømessige forholdsregler

Unngå utslipp til jord, vann eller luft.

Forhindre utslipp til kloakksystemet.

Innehold utslipp slik at den ikke kommer inn i brønner eller i jorden.

Alltid kontakte brannvernet ved utilsiktet utslipp av dette produktet. Vis dette sikkerhetsdatablad.

6.3. Metoder for opprydding og rengjøring

Sanering av gjentatte eller store utslipp av dette produktet bør gjøres av profesjonelle sanerere.

Suge opp væsken i inert materiale f. eks. Vermikulit, samle siden stoffet til disposisjon.

Spyl rent med store mengder (50-100 volumer) med vann. Tørk deretter opp.

Rester etter sanering er farlig avfall. Kontakt kommunens sanitære tjeneste for detaljer. Vis dette sikkerhetsdatablad.

Utslipp av dette produktet kan kompromittere styrken på byggmaterialer og forårsake rase.

6.4. Referanse til andre seksjoner

For valg av hansker, se Rubrikk 8.

SEKSJON 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Inhaler ikke dampen og unnvik kontakt med hud, øyne og klær.

Produktet ska oppbevares slik at risiko for menneskers helse eller miljøet forhindres. Unngå kontakt med mennesker og dyr og slipp ikke produktet i følsom miljø.

Oppbevares i vel tilsluttet originalforpakning.

Hold dette produktet separert fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr.

Spis, drikk og røyk ikke i rommet der dette produktet håndteres.

Arbeid slik at spill blir forhindret. Hvis spill forekommer se Avsnitt 6 i dette sikkerhetsdatablad.

Unngå utslipp til land, luft og vann.

Rådfør med den kommunale kloakkrenseanlegg om begrensning av utslipp til kloakksystemet.

7.2. Særlig utforming av lagringsrom eller -beholdere inklusiv uforlidelige materialer

Oppbevares tørt og kaldt (frostfritt, men ikke over 30°C).

Håndteres i avtrekksskap eller plass med tilsvarende sikkerhet.

Oppbevares i godt ventilert skap, ikke over øynehøyde.

Evakueringsplan bør være tilgjengelig, og rømningsveier må ikke blokkeres.

Nøddusj og øyeneskylling skal finnes på arbeidsplassen.

Forpakningen oppbevares i beholder av plast for å hindre etseskader ved spill.

7.3 Særlig(e) bruksområde(r)

Ikke aktuelt.

SEKSJON 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

8.1.1 Nasjonale grenseverdier,

Alle ingredienser (se pkt. 3) savner hygieniske grenseverdier.

8.2 Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

For forebygging av yrkesrisiko må ta hensyn til helsefareene (se punkt 2 og 10) med dette produktet i samsvar med EØS-direktiv 89/391 og 98/24 og nasjonal arbeidslovgivning.

Bruk visir eller vernebriller.

Bruk vernehansker av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller konsultere arbeidsmedisinsk ekspert for alternative materiale. Vis dette sikkerhetsdatablad.

Arbeid uten vernehansker bør kun skje ved håndtering av svært små mengder.

Velg mekanisk slitestyrke med hensyn til arbeidsoppgavens type i henhold til merkingen med tilsvarende piktogram med fire sifre som viser motstand mot oppskraping, kutting, opprivning og punktering, der 1 er verst og 4 eller 5 er best.

Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.

Gassmaske med filter B (grå) eller støvfilter IIB (P2) kan behøves.

For begrensning av miljøeksponering, se Avsnitt 12.

SEKSJON 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Utseende	Form: væske
	Farge: lys gul
b) Lukt	Ikke aktuelt
c) Luktterskel	Ikke aktuelt
d) pH	Ikke aktuelt
e) Smeltepunkt	Ikke aktuelt
f) Koepunkt/koekområde	Ikke aktuelt
g) Flammepunkt	> 93°C
h) Fordampingshastighet	Ikke aktuelt
i) Antennelighet (fast, gass)	Ikke aktuelt
j) Øvre/nedre antendelse- eller eksplosjonsgrense	Ikke aktuelt
k) Damptrykk	0,13300kPa

l) Dampdensitet	Ikke aktuelt
m) Relativ tetthet	1 kg/L
n) Løselighet	Vannløselighet Uoppløselig(<0.001%)
o) Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Ikke aktuelt
p) Selvantenningstemperatur	Ikke aktuelt
q) Nedbrytingstemperatur	Ikke aktuelt
r) Viskositet	Ikke aktuelt
s) Eksplosjonsegenskaper	Ikke aktuelt
t) Oksidasjonsegenskaper	Ikke aktuelt

9.2 Annen informasjon

Ingen informasjon tilgjengelig

SEKSJON 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Produktet inneholder ingen stoffer som kan forårsake farlige reaksjoner under normale håndterings- og bruksforhold.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale lagrings- og bruksforhold.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ikke angitt

10.4. Forhold som skal unngås

Ikke angitt

10.5 Materialer som skal unngås

Unngå kontakt med oksiderende stoffer.

Unngå kontakt med syrer.

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Karbonmonoksid (CO), karbondioksid (CO₂) og helseskadelige og irriterende stoffer.

SEKSJON 11: TOKSIKOLOGISK INFORMASJON

11.1. Toksikologisk informasjon

Generel eller uspesifikk toksisitet

Merk at produktet er helseskadelig.

Merk at produktet er eller inneholder stoffer skadelig for fruktbarheten.

Den største risikoen med dette produktet er dets korrosive egenskaper.

Merk at produktet er eller inneholder allergifremkallende stoff(er).

Merk at produktet er eller inneholder miljøfarlig(e) stoff(er).

akutte virkninger

Ikke klasset som akutt giftig stoff.

Helseskadelighet

Produktet er helseskadelig.

Giftighet ved gjentatt dose

Stoffet er skadelig ved langvarig eksponering.

Risiko for lungeødem etter 6 timer til ett døgn.

CMR-virkninger

Kan forårsake teratogene skader (fosterskader).

Sensibilisering

Eksem (atopisk eller ukjent type) kan forekomme.

Allergifremkallende stoff.

Etsende og irriterende effekter

Produktet er etsende. Hudskader kan oppstå på mindre enn et minutt, øyeskade i løpet av sekunder.

Synergisme og antagonisme

Forsterker allergirisikoen hos andre stoffer.

Innvirkning på omdømme og andre psykologiske effekter

Virkning på omdømme eller andre psykologiske effekter kan ikke utelukkes i høy dose.

Virkninger på menneskelig mikroflora

Innvirkning på den menneskelige mikroflora kan ikke påvises eller er ubetydelig.

Relevant toksikologiske egenskaper

BENZYL ALCOHOL

LD50 Oral rotte = 1230 mg/kg

4-NONYLPHENOL BRANCHED

LD50 Oral rotte = 1300 mg/kg

SEKSJON 12: MILJØOPPLYSNINGER

12.1. Toksisitet

4-NONYLPHENOL BRANCHED

LC50 elrits (*Pimephales promelas*) 96h = 0,128 mg/L

EC50 Stor dafnie (*Daphnia magna*) 48h = 0,085 mg/L

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Produktet inneholder visse bestanddeler som ikke er lett nedbrytbare.

12.3. Bioakkumulasjonspotensial

Dette produktet eller noen av ingrediensene akkumuleres i miljøet.

12.4. Mobilitet i jord

Produktet er ikke løselig i vann.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

Ingen kjemikaliesikkerhetsrapport har blitt utført.

12.6. Andre skadevirkninger

Ikke angitt

SEKSJON 13: FJERNING AV AVFALL

13.1. Egnede metoder for disponering av avfall

Avfallshåndtering for produktet

Produktet er giftig eller helseskadelig og avfall skal, hvis den ikke behandles for å eliminere denne risikoen, anses som farlig gods.

Ta også hensyn til lokale regler for avfallshåndtering.

Produktet er etsende og avfall skal, hvis den ikke behandles for å eliminere denne risikoen, anses som farlig gods.

Produktet er miljøfarlig og avfall skal, hvis den ikke behandles for å eliminere denne risikoen, anses som farlig gods.

Se også Avfallsforskriften (FOR-2004-06-01-930).

Klassifisering i henhold 2006/12

Anbefalt avfallskode: 20 01 27 Maling, trykkfarger, klebemidler og harpikser som inneholder farlige stoffer.

Anbefalt avfallskode: 06 02 05 Andre baser.

Gjenvinning av produktet

Dette produkt gjenvinnes normalt ikke.

SEKSJON 14: TRANSPORTINFORMASJON

Dette produktet forventes kun å transporteres på vei eller med tog og er derfor kun vurdert ifølge regelverkene ADR/RID. Skulle annen transportmetode bli aktuell, ta kontakt med utgiveren av dette sikkerhetsdatabladet.

14.1. FN-nummer

2735

14.2. Forsendelsesnavn

AMINER,FLYTENDE,ETSENDE,N.O.S.

14.3. Klasse

Klasse

8: Etsende stoffer

Klassifiseringskode

C7:

Sekundærfare (IMDG)

Etiketter

14.4 Emballasjegruppe

Emballasjegruppe: III

14.5 Miljøfarer

Se Rubrikk 2 og 12.

14.6. Spesielle forholdsregler for bruker

Tunnelrestriksjoner

Tunnelkategori: E.

14.7. Transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke aktuelt

14.8 Annen transportinformasjon

Transportkategori: 3; Høyeste totale mengde per transportenhet 1000 kg eller liter.

SEKSJON 15: OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1. Forskrift/regelverk om stoff eller blanding i forhold til sikkerhet, helse og miljø

Ikke aktuelt.

15.2. Kjemisk sikkerhetsvurdering

Vurdering og kjemikaliesikkerhetsrapport henhold til 1907/2006 Vedlegg I er ennå ikke gjort.

SEKSJON 16: ANDRE OPPLYSNINGER

16a. Informasjon om hvilke endringer som er gjort av den forrige versjonen

Revisjoner av dokumentet

Dette er den første utgave.

16b. Forklaring av forkortelser i sikkerhetsdatabladet

Fulltekst for koder for fareklasse og kategori er nevnt i Avsnitt 3

<i>Combust Liq</i>	Brennbar væske med flammepunkt > 93 °C
<i>Acute Tox 4oral</i>	Akutt giftighet (Kategori 4 svelging)
<i>Acute Tox 4vapour</i>	Akutt giftighet (Kategori 4 damp)
<i>Skin Corr 1B</i>	Etsende (kategori 1B)
<i>Skin Sens 1</i>	Kan forårsake en allergisk hudreaksjon (kategori 1)
<i>Acute Tox 4dermal</i>	Akutt giftighet (Kategori 4 hud)
<i>Aquatic Chronic 2</i>	Giftig for vannlevende organismer med langtidseffekter (kategori Cron 2)
<i>No phys haz</i>	Ikke-tilordnet fysisk fare
<i>Aquatic Chronic 3</i>	Kronisk fare for vannmiljøet (Kategori Cron 3)
<i>Repr 2</i>	Misstenkt reproduksjonstoksisitet (Kategori 2, virkninger og opptaksvei ukjent)
<i>Aquatic Acute 1</i>	Svært giftig for vannlevende organismer (kategori Akutt 1)
<i>Aquatic Chronic 1; M = 1</i>	Svært giftig med langtidseffekter i vann (kategori Cron 1)

Detaljert definisjon av farene som nevnt i punkt 2

Acute Tox 4dermal

ATE (acute toxicity estimate - beregnet akutt toksisitet) 1000-2000 mg/kg

Acute Tox 4oral

ATE (acute toxicity estimate - beregnet akutt toksisitet) 300-2000 mg/kg

Acute Tox 4vapour

ATE (acute toxicity estimate - beregnet akutt toksisitet) 10-20 mg/kg

Skin Corr 1B

På grunnlag av resultatene fra dyreforsøkene klassifiseres stoffet som etsende, underkategori 1B etter 1272/2008 Vedlegg I), dvs. det forårsaker synlig nekrose gjennom epidermis og ned til dermis hos minst 1 av 3 forsøksdyr ved eksponering i mer enn 3 minutter, men ikke mer enn 1 time ved en observasjonstid på 14 dager. Typiske skader som forårsakes av etsende stoffer, er sår, blødninger og blodige sårskorper. På slutten av observasjonsperioden på 14 dager forekommer også misfarging av huden på grunn av bleking, partier med håravfall og arr

Skin Sens 1

Stoffer skal klassifiseres som sensibiliserende (kategori 1) hvis: i) det finnes humane data som viser at stoffet kan forårsake sensibilisering hos et betydelig antall individer, eller ii) det finnes positive resultater fra et relevant dyreforsøk
Konsentrasjonsgrensen 0,1 % for elisitering brukes for de spesielle merkingskravene i 1272/2008 Avdeling 2.8 som er beregnet til å beskytte individer som allerede har blitt sensibilisert

Repr 2

Kategori 2 uten effektspesifikasjon eller rute: Mistenkt human reproduktiv gift. Stoffer klassifiseres i kategori 2 for reproduktiv toksisitet når det er bevist fra mennesker eller forsøksdyr, om mulig supplementert med annen informasjon, en uheldig virkning på seksuell funksjon og fertilitet, eller på utvikling, og der beviset ikke er tilstrekkelig overbevisende til å plassere stoffet i kategori 1. Mangler i studien kan gjøre kvaliteten på beviset mindre overbevisende, slik at kategori 2 er en mer praktisk klassifisering. Slike virkninger skal ha blitt observert i fravær av andre toksiske virkninger, eller hvis de forekommer sammen med andre toksiske virkninger, vurderes den uheldige virkningen på forplantningen som å ikke være en sekundær uspesifikk konsekvens av de andre toksiske virkningene.

Aquatic Chronic 2

Fare for skadelige langtidseffekter for vannmiljøet: 96 h LC50 (for fisk) >1 til <=10 mg/l og/eller 48 h EC50 (for krepsdyr) >1 til <=10 mg/l og/eller 72 eller 96 h ErC50 (for alger eller andre vannvekster) >1 til <=10 mg/l og stoffet er ikke hurtig nedbrytbart og/eller den eksperimentelt fastsatte BCF >= 500 (eller hvis verdien på BCF mangler, bruk log Kow >= 4), så lenge NOEC-verdiene for kronisk toksisitet ikke er > 1 mg/l

Forklaringer til forkortelser i avsnitt 14

ADR Europeisk avtale vedrørende internasjonal transport av farlig gods på vei

RID Reglementet for internasjonal transport av farlig gods med tog

Tunnelrestriksjonskode: E; Passasje forbudt gjennom tunneler av kategori E.

Transportkategori: 3; Høyeste totale mengde per transportenhet 1000 kg eller liter.

16c. Kildene til de viktigste data brukt ved utarbeidningen av sikkerhetsdatabladet

Datakilder

Primærdata for beregning av farene har først og fremst blitt hentet fra den offisielle europeiske klassifikasjonslisten, 1272/2008 Vedlegg I, oppdatert til 2012-12-13.

Der slike oppgaver mangler, ble det i andre hånd brukt den dokumentasjonen som ligger til grunn for den offisielle klassifiseringen, f.eks. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hånd ble informasjonen fra ansette internasjonale kjemikalieforetak brukt, og i fjerde fra annen tilgjengelig informasjon, f.eks. fra andre leverandørers sikkerhetsdatablader eller fra ideelle organisasjoner, der en ekspertbedømmelsen har blitt foretatt av kildens troverdighet. Hvis pålitelig informasjon ikke finnes til tross for dette, har farene blitt bedømt av ekspertise på grunnlag av kjente farer fra lignende stoffer, der prinsippene i 1907/2006 og 1272/2008 har blitt fulgt.

Fulltekst for forskrifter som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet

- 453/2010 Kommissjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1907/2009 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier (REACH)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006
- 1999/45/EG Europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/45/EF av 31. mai 1999 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlige stoffblandinger
- 89/391 Europaparlaments- og rådsdirektiv 89/391/EF
- 98/24 Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/24/EF
- 2006/12 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/12/EF av 5. april 2006
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommissjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommissjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF Vedlegg I

16d. Metoder for å evaluere opplysningene i henhold til 1272/2008 Artikkel 9 brukt i klassifiseringen

Beregningen av farene med denne blandingen er gjort som en samveid bedømmelse med hjelp av en ekspertbedømmelse i samsvar med 1272/2008 Vedlegg I, der all tilgjengelig informasjon som kan ha betydning for å fastsette farene med blandingen veies sammen, og i samsvar med 1907/2006 Vedlegg XI.

16e. Lister over relevante R-setninger, faresetninger og sikkerhetssetninger

Fulltekst for risikosestninger under Avsnitt 3

- R20/22 Farlig ved innånding og svelging
- R22 Farlig ved svelging
- R34 Etsende

- R43 Kan gi allergi ved hudkontakt
- R21/22 Farlig ved hudkontakt og svelging
- R51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
- R52/53 Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
- Repr3 Mistenkt for å være reproduksjonstoksisk for mennesker
- R62 Mulig fare for skade på forplantningsevnen
- R63 Mulig fare for fosterskader
- R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

Fulltekst for faretninger henhold til GHS/CLP under Avsnitt 3

- H302 Farlig ved svelging
- H332 Farlig ved innånding
- H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne
- H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon
- H312 Farlig ved hudkontakt
- H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann
- H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann
- H361 Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen eller gi fosterskader
- H400 Meget giftig for liv i vann
- H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann

16f. Råd om passende opplæring for ansatte for å beskytte menneskers helse og miljøet

Advarsel for feil bruk

Dette produktet kan forårsake skade ved feil bruk. Framstilleren, distributøren eller leverandøren er ikke ansvarlig for skader som skyldes bruk annet enn som produktet er ment.

Annen relevant informasjon

Etikettinformasjon enligt 1999/45/EG

Faresymbol

R-setninger

- R20/21/22 Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging
- R62 Mulig fare for skade på forplantningsevnen
- R63 Mulig fare for fosterskader
- R34 Etsende
- R43 Kan gi allergi ved hudkontakt
- R51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

S-setninger

- S1/2 Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn
- S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
- S36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm
- S45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
- S61 Unngå utslipp til miljøet. Se sikkerhetsdatablad for ytterligere informasjon.

Informasjon om dokumentet

Dette sikkerhetsdatablad er utstedt av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.